

Bijlage 1 - Veterinaire keuring

ALGEMEEN

Artikel 1 - Algemene bepalingen

1. Het doel van een veterinaire keuring is ervoor te zorgen dat alleen paarden, die gezond, voldoende fit en vrij van verwondingen, drukkingen en/of andere het paard belemmerende kwetsuren zijn, aan de proef deelnemen.
2. Alle tot de veterinaire keuring behorende keuringsmomenten zijn een verplicht onderdeel van een wedstrijd samengesteld menen.
3. De wedstrijdorganisatie dient ervoor te zorgen dat een uitstaptraject is uitgezet. Dit traject dient verhard, recht, niet hellend en zo min mogelijk in de nabijheid van hindernissen en het hoofdterrein van de wedstrijd te zijn.
4. De wedstrijdorganisatie dient tenminste één wedstrijddierenarts aan te stellen en de hieraan verbonden kosten voor haar rekening te nemen. Wanneer meerdere wedstrijddierenartsen worden aangesteld dient één van deze dierenartsen als eindverantwoordelijke voor de veterinaire keuring te worden aangesteld.
5. De wedstrijdorganisatie is verplicht voldoende en gekwalificeerde assistenten (bijvoorbeeld studenten Diergeneeskunde) aan te wijzen om de wedstrijddierenarts te assisteren.
6. De veterinaire keuring (bestaande uit 3 keuringsmomenten) moet indien mogelijk op één locatie plaatsvinden.
7. Wanneer door het gestelde in lid 6 van dit artikel niet kan worden voldaan door de wedstrijdorganisatie, dient hiertoe toestemming te worden gevraagd door middel van vermelding in het door de KNHS goed te keuren vraagprogramma. Indien door de KNHS toestemming wordt gegeven om de controle op meer dan één plek te laten plaatsvinden, dient door de wedstrijdorganisatie een evenredig aantal wedstrijddierenartsen dan wel voldoende assistenten te worden aangesteld.
8. Op een keuringlocatie dient een wedstrijdklok aanwezig te zijn.
9. Indien een deelnemer niet, niet tijdig of zich onttrekt aan één of meerdere veterinaire controle heeft dit diskwalificatie tot gevolg. De FV zal dit aan de KNHS rapporteren.

Artikel 2 - Taken en bevoegdheden

1. De wedstrijddierenarts is gerechtigd taken te delegeren, maar behoudt hierover altijd de verantwoordelijkheid.
2. Een wedstrijddierenarts kan op ieder moment van de wedstrijd bepalen of van een paard de pols, ademhaling en/of de temperatuur wordt gemeten, dan wel dat andere onderzoeksmethoden worden toegepast. De deelnemer wordt hierover geïnformeerd.
3. De wedstrijddierenarts instrueert, voorafgaand aan de marathon, diegenen die hem assisteren over de wijze waarop de controles plaatsvinden.
4. Indien het paard naar het oordeel van de wedstrijddierenarts niet (verder) aan de wedstrijd zou moeten deelnemen, meldt de wedstrijddierenarts dit aan de jury.
5. Wanneer de (voorzitter van de) jury het advies van de wedstrijddierenarts overneemt, wordt de deelnemer door de voorzitter van de jury uitgesloten.
6. Wanneer de beslissing van de (voorzitter van de) jury afwijkt van het advies van de wedstrijddierenarts, dient dit te worden gerapporteerd door federatievertegenwoordiger met vermelding van de motivatie.
7. Wanneer een deelnemer een paard, dat tijdens een eerdere veterinaire keuring op eenzelfde wedstrijd niet in orde is bevonden, willen inzetten voor een volgende proef, dient hij dit paard voorafgaand aan deze proef aan te bieden voor een herkeuring.
8. Wanneer tijdens een controle door de wedstrijddierenarts wordt geconstateerd dat een paard drukkingen en/of anderszins verwondingen heeft, die bij vervolg van de wedstrijd de gezondheid en/of het welzijn van het paard negatief zouden kunnen beïnvloeden, kan de jury een deelnemer uitsluiten.
9. Het door een deelnemer niet of niet tijdig aanbieden van alle paarden van zijn aanspanning, het niet meewerken of het opzettelijk frustreren van een onderzoek/controle kan leiden tot uitsluiting of diskwalificatie, dit ter beoordeling van de jury.
10. De (voorzitter van de) jury neemt het besluit of een deelnemer wel of niet wordt uitgesloten. Tegen deze beslissing kan geen protest worden aangetekend.

MOMENT VAN DE KEURING

Artikel 3 - De verplichte keuringsmomenten

1. De veterinaire keuring bestaat uit drie keuringsmomenten, die op een vastgestelde locatie en op vastgestelde momenten (voor, tijdens en na afloop van de marathon) moeten plaatsvinden, te weten;
 - a. voor de start van A-traject,
 - b. tijdens de rust voor B-traject,
 - c. na het verplichte uitstaptraject.

Artikel 4 - Onderzoek voor de start van het A-traject

1. Bij het onderzoek voor de start worden de paarden aangespannen gecontroleerd tenzij de jury, op advies van de Wedstrijddierenarts, anders beslist.
2. De deelnemer dient zijn aanspanning minimaal 15 minuten voor de start van het A-traject voor onderzoek aan te bieden.

Artikel 5 - Tijdens de rust voor het B-traject

1. Het doel van dit onderzoek is om te voorkomen dat overmatig vermoeide, verwonde of kreupel paarden starten in het B-traject.
2. Wanneer de terreinomstandigheden of de weersgesteldheid van dien aard zijn dat een verlenging van de rust noodzakelijk geacht wordt, kan de voorzitter van de jury, in overleg met de Wedstrijddierenarts en/of de Technisch afgevaardigde, besluiten een extra rust in te lassen. Aan de deelnemers worden hiervoor geen strafpunten toegekend.
3. Indien een paard een sterk verhoogde, een afwijkend type of een zeer onregelmatige ademhaling of pols, dan wel een sterk verhoogde temperatuur heeft kan de jury, op advies van de Wedstrijddierenarts, besluiten dat een deelnemer een verplichte extra rustperiode van tien minuten moet houden.
4. Wanneer het paard na deze rustperiode ter beoordeling van de Wedstrijddierenarts niet of onvoldoende is hersteld, kan de deelnemer door de jury worden uitgesloten.

Artikel 6 - Onderzoek na het uitstaptraject

1. Het doel van dit onderzoek is om vast te stellen of een paard tijdens het B-traject op een dusdanige wijze is gereden dat diens welzijn en/of gezondheid op generlei wijze in gevaar is gebracht.
2. Het onderzoek na het uitstaptraject vindt binnen 15 minuten plaats nadat de deelnemer de finish van het B-traject heeft gepasseerd. Gedurende deze 15 minuten dient de deelnemer met zijn gehele aanspanning het uitstaptraject volledig af te leggen.
3. De deelnemer dient gedurende het gehele uitstaptraject zelf de leidsels te hanteren.
4. Tijdens het uitstaptraject is uitsluitend die verzorging van de paarden toegestaan, die het herstel van een paard na de proef bevordert en die het welzijn en de gezondheid van het paard bevorderen.
5. Wanneer van een paard, tijdens de keuring na het uitstaptraject, door de Wedstrijddierenarts wordt vastgesteld dat het onvoldoende herstelt of onvoldoende hersteld is, moet de deelnemer het desbetreffende paard **uiterlijk binnen** 30 minuten na deze keuring voor een herkeuring aanbieden bij de Wedstrijddierenarts.
6. Wanneer na de herkeuring door de Wedstrijddierenarts opnieuw wordt vastgesteld dat het paard onvoldoende herstelt of is hersteld, meldt de Wedstrijddierenarts dit aan de (voorzitter van de) jury en kan de deelnemer kan worden uitsloten.

Artikel 7 - Slotbepalingen

De KNHS kan te allen tijde wedstrijden aanwijzen waar - in het kader van nader (welzijns)onderzoek - veterinaire keuringen plaatsvinden volgens een vastgesteld protocol. Voor een deelnemer kan dit geen andere gevolgen hebben dan hetgeen in dit reglement is bepaald.

Bijlage 2 - De Dressuur

Doel en algemene principes

Het doel van de dressuur is de ontwikkeling van het paard tot een 'happy athlete' door een harmonieuze en systematische opleiding. Deze opleiding maakt het paard soepel, ontspannen en los, maar ook tevreden en oplettend. Het paard en de menner begrijpen elkaar volledig; er is harmonie.

Deze ontwikkeling wordt zichtbaar door:

- de ongedwongenheid en regelmaat van de gangen
- de ontspanning
- de aanleuning
- de impuls
- het rechtgericht zijn van het paard
- de verzameling

Het paard geeft in zijn werk de indruk dat het uit vrije wil datgene doet wat van hem wordt gevraagd. Met vertrouwen en oplettendheid geeft het zich edelmoedig over aan zijn menner. Het paard blijft daarbij volkomen recht bij al zijn bewegingen op de rechte lijn en past zijn buiging aan volgens de bogen van alle andere lijnen.

De stap is regelmatig, vrij en ontspannen. De draf is regelmatig, vrij, soepel, krachtig en actief. De galop is regelmatig, licht en gecadanceerd. De achterhand moet in alle omstandigheden actief zijn. Op de eerste vraag van de menner wordt deze actiever en verlevendigt daardoor de bewegingen van alle andere delen van het paard.

In al het werk dient het paard 'aan het bit' te gaan. Het paard is 'aan het bit' wanneer de hals, afhankelijk van de graad van africhting en de mate van verzameling in de gang, meer of minder opgericht en gewelfd is. Het paard accepteert het bit met een licht en soepel contact.

Dankzij de steeds aanwezige impuls en de elastische buigzaamheid van zijn gewrichten, die door geen enkele beperking worden tegengewerkt, gehoorzaamt het paard bereidwillig en zonder weifelen, met kalmte en stiptheid aan de verschillende hulpen van de menner. Het paard toont daarbij zowel geestelijk als fysiek een harmonisch en natuurlijk evenwicht. Het paard is volledig ontvankelijk voor de hulpen (durchlässig).

Het 'scala van de africhting' (Skala der Ausbildung):

Het doel van de dressuur waarbij het paard uiteindelijk een 'happy athlete' is geworden, wordt bereikt langs de weg van het 'scala van de africhting'. Het scala ziet er als volgt uit:

Vertrouwensfase:	Ontwikkeling draagkracht:
1. Takt (zuiverheid van beweging)	4. Impuls
2. Souplesse/ontspanning/ losgelatenheid	5. Rechtgerichtheid
3. Aanleuning	6. Verzameling

Geen van de 6 begrippen kan los van elkaar worden gezien. Alle begrippen hangen met elkaar samen en beïnvloeden elkaar. De eerste 3 criteria zijn vooral van toepassing op de klasse B, L, SWM L en SWM M. De overige criteria worden belangrijker naarmate de scholing van het paard vordert. Uiteindelijk wanneer alle bouwstenen optimaal verankerd zijn in het paard, zal het paard als vanzelf moeiteloos volkomen ontvankelijk zijn geworden voor alle hulpen van de menner. Dit noemen we 'Durchlässigkeit'.

Dit scala geeft de bedoelingen van het FEI-reglement volledig weer en hier zijn onze dressuurproeven op afgestemd. Het beeld van het goed gaande paard wordt tot uitdrukking gebracht door de 6 principes van het 'scala'. Dit scala geldt voor juryleden ook als leidraad voor de beoordeling. Geen van deze criteria mag ontbreken in een volledig geslaagde dressuurproef op hoger niveau.

Omschrijving van de begrippen van het scala van de africhting

1. Takt (zuiverheid van de beweging)

Met *takt* wordt ritme, exacte regelmaat en de juiste volgorde van de beenzetting behorende bij de desbetreffende gang bedoeld (stap viertakt, draf tweetakt en galop drietakt). Takt is de gelijkmatigheid van de beweging naar afstand (lengte) en tijd. Daarmee wordt bedoeld, dat iedere pas even groot is en even lang duurt alsook dezelfde bewegingsafloop heeft.

Met *ritme* wordt bedoeld de gelijkmatigheid in tijdsduur van de beweging tussen optillen en neerzetten van de benen. Dat wil zeggen dat iedere pas even lang duurt. Het door het paard in alle gangen vasthouden van het ritme is het basisbeginsel voor de dressuur.

Onder *regelmaat* wordt het gelijk blijven in tijdsduur van de ondersteuningsmomenten van de benen van het paard en de gelijke paslengte behorende bij de desbetreffende gang verstaan. Het gaat om gelijkmatigheid van de beweging naar afstand; iedere pas is even lang (bijvoorbeeld kort-lang is onregelmatig).

Onder *tempo* wordt de voorwaartse snelheid van de beweging in alle gangen verstaan.

Onder *cadans* verstaat men de kracht, het tactmatige, ritmische en harmonieuze van de beweging. Bij *cadans* is sprake van meer uitdrukking en meer 'veer'.

Cadans, zoals deze zichtbaar is in draf, vloeit voort uit een zuiver evenwicht, te zien als het paard zich voortbeweegt in goede regelmaat, met impuls en in balans. De *cadans* moet in alle drafoefeningen en in alle variaties van de draf behouden blijven.

2. **Souplesse/ontspanning/losheid**

De taktmatige bewegingen zijn alleen juist als ze over een verende rug gaan en de spieren van het paard ongedwongen en soepel worden aangespannen en ontspannen. Alleen een paard, dat zowel psychisch als fysiek ontspannen is (ook ongedwongenheid genoemd), kan ontspannen gaan en tot zijn volledige werkwillegheid en prestatievermogen komen. De gewrichten van het ontspannen paard moeten zich gelijkmatig buigen en strekken en het paard moet duidelijk van binnenuit meewerken. Er mogen nergens blokkades optreden. Het paard moet open staan voor de hulpen van de menner.

3. **Aanleuning/nageeflijkheid**

Nageeflijkheid is 'losgelatenheid' in nek en kaakgewricht, ontstaan vanuit een vermeerderde ondertredende achterhand.

Onder *aanleuning* wordt verstaan de licht verende druk op de leidsel die het paard aanbiedt als gevolg van de voorwaartse inwerking van de menner nadat deze contact heeft genomen. De aanleuning wordt in de loop van de africhting steeds verder vervolmaakt en moet zo worden ontwikkeld, dat het paard op de rechte lijn de leidsel gelijkmatig aanneemt en in de wending of volte meer aan de buitenleidsel komt. De juiste aanleuning kan nooit door een terugwerkende hand verkregen worden, maar moet als resultaat ontstaan doordat het paard van achter naar voren naar de hand toe gereden wordt. De aanleuning is op beide leidsels gelijk als beide achterbenen evenveel aan de voortbeweging deelnemen.

Aanleuning vertegenwoordigt de controle over het gehele paard. Aanleuning is een wisselwerking. Er is een actieve achterhand nodig om tot aanleuning te komen en er is aanleuning nodig om de achterhand in tweede instantie tot vermeerderde activiteit te komen.

Bij al het werk, met inbegrip van het halthouden, moet het paard 'aan het bit gaan'. Een paard is 'aan het bit' wanneer de hals, afhankelijk van de graad van africhting en de mate van verzameling in de gang, meer of minder opgericht en gewelfd is.

Het paard toont daarbij gehoorzaamheid met een licht en soepel contact en algehele ontspannenheid. Het draagt het hoofd daarbij recht met de neus, in het algemeen, iets voor de loodlijn. Het nekgewricht blijft daarbij soepel en de nek het hoogste punt van de hals. Het paard toont geen enkele weerstand ten opzichte van zijn menner. Kortom het paard is ontvankelijk voor de hulpen van de menner.

Ontvankelijkheid betekent niet een onderworpenheid, maar het 'open' staan voor de hulpen van de menner, tot uiting komend door oplettendheid, goede wil en het constante vertrouwen in het hele gedrag van het paard, als ook door de harmonie, de lichtheid en het gemak in de uitvoering van de verschillende bewegingen en oefeningen.

Mond- en/of tongproblemen

Het paard mag zich nooit tegen de aanleuning verzetten. Het moet steeds vol vertrouwen een lichte aanleuning naar voren zoeken. Daarbij moet de mond gesloten zijn; het paard moet het bit afkauwen. Het knarsen met de tanden of het zo nu en dan uitsteken of omhoog trekken van de tong wordt als een kleine fout beschouwd. Het over het bit gooien of het langdurig uitsteken van de tong wordt als een grotere fout beschouwd.

Als het paard zijn tong uitsteekt, de tong over het bit gooit of hem helemaal optrekt, met de tanden knarst of druk met een iets opgetrokken staart zwaait, zijn dit dikwijls tekenen van nervositeit, spanning of verzet van het paard. De juryleden moeten hier dus rekening mee houden in hun cijfers, zowel in het desbetreffende onderdeel als in het eindcijfer voor de gehoorzaamheid.

4. **Impuls**

De impuls wordt door de menner opgewekt en beheerst. Impuls is de benaming voor het doorgeven van een ijverige en energieke, goed gecontroleerde, stuwende activiteit, opgewekt vanuit de achterhand, die het atletisch vermogen van het paard benadrukt.

Het optimale beeld komt tot uiting in een soepel en verend ruggebruik, dat de verbinding vormt tussen de actieve achterhand en het vriendelijk contact tussen de hand van de menner en de mond van het paard.

Snelheid heeft op zich niets van doen met impuls; het resultaat hiervan is meestal het afvlakken van de bewegingen.

Een zichtbaar kenmerk van impuls is een meer uitgesproken ondertreden van de achterhand in een gelijkmatige, niet stotende, beweging. Als de achtervoet van de grond komt, moet de hak eerst voorwaarts bewegen en niet worden opgetrokken, maar zeker niet achterwaarts komen.

Een belangrijk onderdeel van impuls is de tijd van het zweefmoment ten opzichte van de tijd van het grondmoment; met andere woorden meer uitdrukking in de gangen.

5. **Recht richten**

Een *rechtgericht* paard is recht op de rechte lijn en zoveel gebogen op de gebogen lijn als die lijn van hem vraagt. Dit wil zeggen dat de afdrücken van de achtervoeten in het spoor van de afdrücken van de voorvoeten treden.

Men zegt ook dat het paard 'spoort'.

Stelling en lengtebuiging

Het rijden in *stelling* betekent, dat door het geven van de juiste hulpen van de menner het paardenhoofd iets naar links of naar rechts is gebogen.

Bij het rijden in *stelling* blijven de hals en de romp van het paard rechtgericht.

Bij de *lengtebuiging* is het paard door het gehele lichaam (van hoofd tot staart) gebogen. De lengtebuiging, die het goed gereden paard dient te tonen bij het rijden van voltes, wendingen, zijgangen en figuren, is afhankelijk van het verloop van de gebogen lijn in combinatie met de graad van africhting, behorend bij het gevraagde niveau.

De buiging die het paard in de hals en de wervelkolom kan tonen is echter beperkt.

6. Verzameling

Verzameling is het dragen van meer gewicht op de achterhand dankzij het sterker buigen van de heup-, knie- en spronggewrichten van de achterbenen en het daardoor verder treden onder het zwaartepunt.

Door het meer verzamelen op de achterhand verkrijgt men verlichting van de voorhand waardoor oprichting in de voorhand ontstaat en de voorbenen vrijer bewegen.

De stappassen, de drafpassen en de galopsprongen worden korter zonder in te boeten in vlijt en activiteit, wat in draf en galop leidt tot een verhevener beweging met volledig behoud van impuls.

Het doel van de verzameling van het paard is:

- het verder ontwikkelen en verbeteren van het evenwicht en de regelmaat van het paard dat min of meer gewijzigd is door de inwerking van de menner,
- het ontwikkelen en vergroten van het vermogen van het paard om zijn achterhand te laten dalen en zijn achterbenen meer onder de massa te brengen, teneinde de lichtheid en beweeglijkheid van de voorhand te bevorderen,
- het verbeteren van de ongedwongenheid, de zelfhouding en de gedragenheid van het paard.

Aldus is de verzameling niet het resultaat van het verkorten van de gang door middel van de weerstand biedende hand, maar door het drijvende en ondersteunende gebruik van de zweep en stem, ten einde de achterbenen meer dragend onder de massa van het paard te brengen.

De houding van het hoofd en de hals van het paard in de verzamelde gangen is natuurlijk afhankelijk van zijn graad van africhting en gedeeltelijk van zijn bouw.

Het moet in ieder geval een hals hebben, die ongedwongen opgericht is met een harmonieuze ronding van de schoft tot de nek, met de nek als hoogste punt. Het hoofd moet iets voor de loodlijn zijn. Echter op het moment dat de menner hulpen geeft om een korte of tijdelijke verzameling te krijgen, kan het hoofd van het paard dichterbij de loodlijn komen.

Evenwicht en balans

Onder evenwicht wordt verstaan, dat het paard in alle gangen zijn totale belasting gelijk over 4 benen verdeeld.

Bij de basisdressuur wordt daarbij gestreefd naar het zogenaamde 'horizontale evenwicht', waarbij de voorhand en de achterhand gelijkmatig worden belast. Bij het rijden in dit evenwicht wordt een betere gewichtsverdeling en gemakkelijker wendbaarheid verkregen.

Wordt de dressuur nog verder voortgezet, waarbij de achterhand nog meer gewicht overneemt van de voorhand, dan komt men tot meer gewicht op de achterhand.

Bij balans gaat het om de juiste evenwichtssituatie waarin het paard zich in alle gangen beweegt, waarbij het paard niet gestoord wordt door de menner.

Uitleg van de cijfers

10 - uitmuntend	Absolute perfectie. De gevraagde beweging wordt exact op de juiste wijze op de juiste lijn van punt tot punt uitgevoerd. Aan alle voorwaarden zoals beschreven in het 'scala van de africhting' is tot in de uiterste perfectie voldaan.
9 - zeer goed	De gevraagde beweging wordt exact op de juiste wijze op de juiste lijn van punt tot punt uitgevoerd. Aan alle voorwaarden, beschreven in het 'scala van de africhting', is tot bijna in de perfectie voldaan.
8 - goed	Precies en op de juiste lijn uitgevoerde oefening. Aan de voorwaarden zoals beschreven in het 'scala van de africhting' wordt 'goed' voldaan.
7 – ruim voldoende	Tamelijk precies en op de juiste lijn uitgevoerde oefening. Aan de voorwaarden zoals beschreven in het 'scala van de africhting' wordt 'tamelijk goed' voldaan.
6 - voldoende	Of de gevraagde oefening wordt exact en precies uitgevoerd, maar er zijn wat zwakheden in de basis van het 'scala van de africhting', of de gevraagde oefening wordt te weinig precies en exact uitgevoerd, maar er blijken wel goede basisvoorwaarden van het 'scala van de africhting' aan ten grondslag te liggen.
5 - matig	Of de gevraagde oefening wordt tamelijk exact en precies uitgevoerd, maar er zijn wat duidelijke zwakheden in de basis van het 'scala van de africhting'. Of er zijn tamelijk ernstige fouten, maar er blijken wel tamelijk bevredigende basisvoorwaarden van het 'scala van de africhting' aan ten grondslag te liggen.

4 - onvoldoende	Of de gevraagde oefening wordt tamelijk exact uitgevoerd, maar er zijn duidelijke zwakheden in de basis van het 'scala van de africhting'. Of er zijn duidelijke fouten, maar er blijken wel tamelijk bevredigende basisvoorwaarden van het 'scala van de africhting' aan ten grondslag te liggen.
3 - tamelijk slecht	Weinig precies uitgevoerde oefening met serieuze problemen in de basis van het 'scala van de africhting'
2 - slecht	Weinig precies uitgevoerde oefening met zeer ernstige problemen in de basis van het 'scala van de africhting'
1 - heel slecht	De uitgevoerde oefening is nauwelijks meer te herkennen. Het paard verzet zich, stormt weg, deinst achterwaarts, enz.
0 - niet getoond	Hier is geen enkel fragment van de oefening uitgevoerd

De gangen van het paard en de beoordelingscriteria

De kwaliteit van de gangen wordt beoordeeld naar de totaalindruk, zoals genoemd in het 'scala van de africhting', wat wil zeggen de regelmaat van de beweging, de ontspanning en de aanleuning, de impuls, het recht gericht zijn en waar gevraagd de verzameling. De veerkracht van de taktmatige passen, voortkomend uit een soepele rug en de goed ondergebrachte achterhand, en het vermogen hetzelfde ritme en natuurlijk evenwicht te behouden, ook tijdens en na een overgang van de ene gang in de andere, bevestigt de totaalindruk.

De stap

De stap is een marcherende gang met een viertakt (vier tempi). De vier benen worden in de stap afwisselend en afzonderlijk opgetild en weer neergezet. De stapbeweging moet door het gehele lichaam van het paard vloeien. De benen aan dezelfde laterale zijde vormen herkenbaar een V voor een kort moment.

De volgende soorten stap worden onderscheiden: verzamelde stap, arbeidsstap, middenstap, uitgestrekte stap en vrije stap.

De verzamelde stap:

Het in de hand gestelde paard beweegt zich resoluut voorwaarts en blijft daarbij aan het bit. Het paard toont een duidelijke oprichting. De stand van het hoofd nadert de loodlijn. Er wordt een soepel contact met de mond onderhouden. De achterbenen worden goed onder de massa gebracht en het spronggewricht gebogen. De gang van het paard blijft marcherend en energiek met een regelmatige beenzetting. Ieder pas dekt minder terrein en is verhevener dan in de arbeidsstap, doordat alle gewrichten meer gebogen worden en het paard zich duidelijk draagt. De verzamelde stap is korter dan de middenstap of uitgestrekte stap en blijft actief zonder gehaast of onregelmatig te worden.

De arbeidsstap:

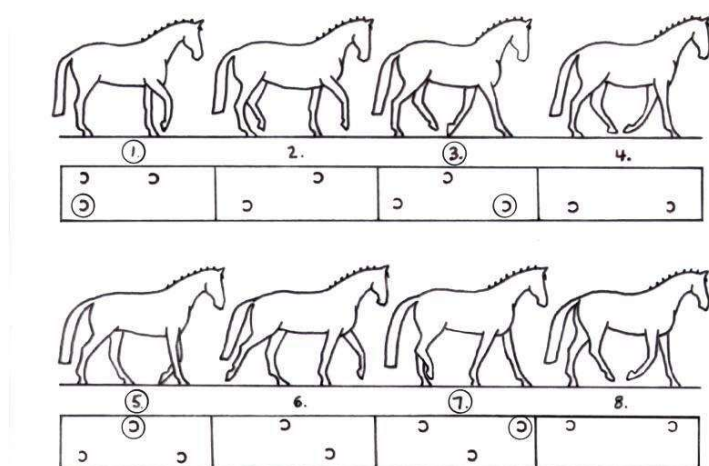
Het paard beweegt zich monter, regelmatig en ongedwongen voort. Het vertoont een actief en rustig beeld. De stap is gelijkmatig en vastberaden. De menner leidt het paard in een constante lichte aanleuning.

De uitgestrekte stap:

In de uitgestrekte stap dekt het paard zoveel mogelijk terrein zonder zich te overhaasten en zonder de regelmaat van de beenzetting te veranderen. De stapbeweging moet vooral door het gehele lichaam van het paard vloeien. De voorbenen stappen vrij en ruim voorwaarts en de achtervoeten treden duidelijk voorbij de afdrukken van de voorvoeten. De menner staat het paard toe zijn hals te verlengen en het hoofd naar voren te brengen, zonder echter het contact met de mond te verliezen. De neus komt hierbij ongeveer tot borst/boeghoogte.

De vrije stap:

De vrije stap is een ontspannen gang in rust. De menner staat het paard toe zijn hoofd en hals naar voren en naar beneden te brengen tot minimaal horizontale lijn, met een lichte aanleuning.

De draf

De draf is een gang met een tweetakt (twee tempi). Het paard beweegt zich voorwaarts door het opeenvolgend gelijktijdig neerzetten van het diagonale benenpaar (linksvoor met rechtsachter en omgekeerd), afgewisseld met een zweefmoment. De draf is altijd vrij, actief en regelmatig in de beenzetting en moet zonder aarzeling worden aangegaan.

De volgende soorten draf worden onderscheiden: de verzamelde draf, de arbeidsdraf, de middendraf en de uitgestrekte draf.

De verzamelde draf:

Het in de hand gestelde paard beweegt zich met opgerichte en gewelfde hals voorwaarts. Deze halsvorm komt voort uit de achterhand, waarbij de spronggewrichten van het achterbeen gebogen onder de massa zijn gebracht en de impuls wordt onderhouden. Het paard maakt kortere en meer verheven passen dan in de andere drafgangen en is lichter en beweeglijker. Het paard geeft de indruk zich steeds bergopwaarts te bewegen.

De arbeidsdraf:

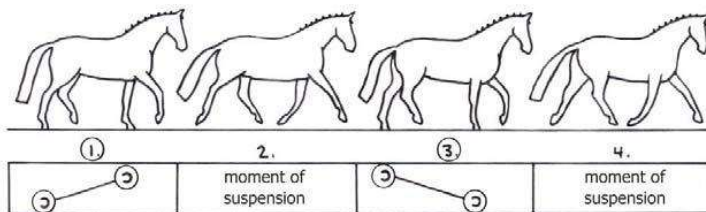
De arbeidsdraf is een gang tussen de verzamelde draf en de middendraf. In deze drafgang dient een paard dat in zijn africhting nog niet klaar is voor de verzamelde bewegingen, zich in een goed evenwicht te tonen. Terwijl het paard in de hand gesteld blijft, beweegt het zich voorwaarts met gelijke en elastische passen, waarbij de achterhand heel actief blijft. De uitdrukking 'actieve achterhand' betekent niet dat er verzameling in deze gang wordt gevraagd, maar onderstreept het belang van de impuls, die zorgt dat de achterhand tot stuwen en dragen komt.

De middendraf:

De middendraf is een gang tussen de arbeidsdraf en de uitgestrekte draf in. Het paard beweegt zich vrij voorwaarts en verlengt zijn passen zichtbaar, met een middelmatige verruiming en daarbij passende verlenging in de bovenlijn. Deze verruiming komt voort vanuit een duidelijke impuls met stuwende kracht vanuit de achterhand, waarbij het paard dezelfde houding heeft als in de arbeidsdraf. De menner staat het in de hand gestelde paard toe de hals iets te verlengen, waarbij het paard het hoofd wat meer voor de loodlijn houdt dan in de verzamelde draf en in de arbeidsdraf. De passen blijven regelmatig en de beweging is in evenwicht en ontspannen.

De uitgestrekte draf:

In de uitgestrekte draf dekt het paard zoveel mogelijk terrein. Het paard beweegt zich vrij voorwaarts en verlengt zijn passen tot zijn maximale kunnen dankzij een zeer sterke impuls met stuwende kracht vanuit de achterhand, waarbij het in dezelfde takt en cadans blijft. De menner staat zijn in de hand gestelde paard toe hals en lichaam te verlengen en meer bodem te nemen. De voorvoeten komen neer op het punt waarnaar zij wijzen. De bewegingen van de voorbenen en de achterbenen zijn parallel. De gehele beweging is in evenwicht. De overgang naar de verzamelde draf is vloeiend, waarbij meer gewicht op de achterhand wordt genomen.

De galop

De galop is een gang met een drietakt (drie tempi), met in bijvoorbeeld de rechtergalop de volgende beenzetting: linksachter, linkerdiagonaal (linksvoor tegelijkertijd met rechtsachter), rechtsvoor, gevolgd door een zweefmoment voor de volgende sprong. De galop is altijd regelmatig met gecadanceerde sprongen en wordt met lichtheid uitgevoerd en vanaf het aangalopperen resoluut begonnen.

De volgende soorten galop worden onderscheiden: de verzamelde galop, de arbeidsgalop, de middengalop, de uitgestrekte galop en de contragalop.

De verzamelde galop:

Het in de hand gestelde paard beweegt zich met opgerichte en gewelfde hals voorwaarts. Deze halsvorm komt voort uit de achterhand, waarbij de spronggewrichten van het achterbeen gebogen onder de massa zijn gebracht en de impuls wordt onderhouden. Deze galop wordt gekenmerkt door de lichtheid van de voorhand en het onderbrengen van de achterhand. Dat wil zeggen: de schouders soepel, vrij en beweeglijk en de achterhand heel actief. De sprongen van het paard zijn korter en meer verheven dan in de andere galopgangen. Het paard geeft de indruk zich steeds berg opwaarts te bewegen.

De arbeidsgalop:

Dit is een gang tussen de verzamelde galop en de middengalop in. In deze galopgang dient een paard, dat in zijn africhting nog niet klaar is voor de verzamelde bewegingen, zich in een goed evenwicht te tonen. Terwijl het in de hand gesteld blijft, beweegt het paard zich met gelijke, 2 lichte en gecadanceerde sprongen voorwaarts; de achterhand blijft actief. De uitdrukking 'actieve achterhand' betekent niet dat verzameling in deze gang wordt gevraagd, maar onderstreept het belang van de impuls, die zorgt dat de achterhand tot stuwen en dragen komt.

De middengalop:

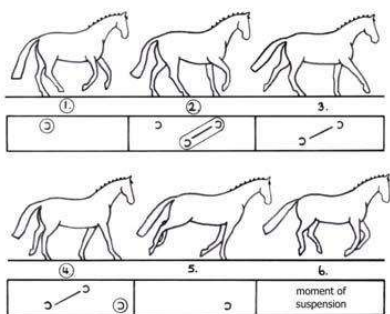
Dit is de gang tussen de arbeidsgalop en de uitgestrekte galop in. Het paard beweegt zich vrij voorwaarts en verlengt zijn sprongen zichtbaar, met een middelmatige verruiming en daarbij passende verlenging in de bovenlijn. Deze verruiming komt tot stand vanuit een duidelijke impuls vanuit de achterhand, waarbij het paard dezelfde houding heeft als in de arbeidsgalop. De menner staat het in de hand gestelde paard toe de hals iets te verlengen, waarbij het paard het hoofd wat meer voor de loodlijn mag houden dan in de verzamelde galop en de arbeidsgalop. De sprongen moeten ruimer en gelijkmatig zijn. De beweging moet in zijn geheel in evenwicht en ontspannen zijn. De cadans in de overgangen van de middengalop naar de arbeidsgalop of de verzamelde galop blijft gehandhaafd.

De uitgestrekte galop:

In de uitgestrekte galop dekt het paard zoveel mogelijk terrein. Het paard beweegt zich vrij voorwaarts en verlengt zijn sprongen tot zijn maximale kunnen dankzij een zeer sterke impuls vanuit de achterhand, waarbij het in dezelfde cadans blijft. Het verliest daarbij niets van zijn kalmte of lichtheid. De menner staat zijn in de hand gestelde paard toe hals en lichaam te verlengen, het hoofd meer naar voren te brengen en meer bodem te nemen. De overgang naar de verzamelde galop is vloeiend, waarbij meer gewicht op de achterhand wordt genomen.

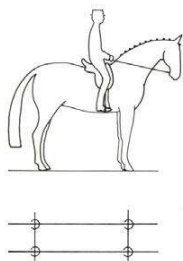
De contragalop:

Dit is een galop waarbij de menner het paard op de linkerhand met opzet rechts laat galopperen of op de rechterhand met opzet links laat galopperen. De contragalop is een oefening ter verbetering van de balans. Op een volte in contragalop houdt het paard zijn natuurlijke stelling naar de buitenkant van de volte en is dus licht gebogen naar de zijde van de desbetreffende galop.

Het halthouden

Bij het halthouden staat het paard attent, gesloten, onbeweeglijk en recht, waarbij het gewicht over de vier benen verdeeld is. Het paard blijft nageefflijk, met de neus licht voor de loodlijn en is klaar om op een kleine aanwijzing van de menner voorwaarts te gaan. Het halthouden op de gevraagde plaats moet worden bereikt door een verplaatsing van het gewicht van het paard naar zijn achterhand. In de lagere klassen wordt het zogenaamde vierkant halthouden niet gevraagd. Belangrijker is dat het gewicht van het paard gelijkmatig over vier benen verdeeld is. Vanaf de M-klasse is vierkant halthouden wel vereist. Het halthouden mag nooit door een sterke inwerking van de hand van de menner alleen tot stand worden gebracht, maar moet, voornamelijk door de stemhulp en het aanleggen van de zweep, altijd licht gebeuren. De overgang naar het halthouden mag niet met stoten of met een plotselinge ophouding worden uitgevoerd, ook al zou de achterhand daarbij toch goed worden ondergebracht. De voorwaartse beweging moet vriendelijk en licht worden opgevangen, vooral doordat de achterbenen meer tot dragen komen. Indien er geen voorgeschreven aantal seconden halthouden wordt gevraagd, staat de combinatie zolang onbeweeglijk stil en rijdt daarna voorwaarts dat het voor de jury duidelijk is dat het initiatief en de controle voor de overgangen steeds bij de menner lag. Het niet onbeweeglijk stil staan is een grote fout. De kwaliteit van het halthouden wordt beoordeeld naar de totaalindruk zoals genoemd in het 'scala van de africhting'. Dat wil zeggen de aanwezigheid van de regelmaat (takt) van de beweging, de ontspanning en souplesse, de aanleuning, de impuls, het recht gericht zijn en waar gevraagd en van toepassing de verzameling, ook in de overgangen naar en van het halthouden.

Overgangen

Overgangen zijn de basis van de rijkunst. In de lagere klassen B en L is geen enkele overgang gemarkeerd, maar wordt alles geleidelijk uitgevoerd, en progressief. In de zwaardere klassen worden overgangen bij gemarkeerde punten gevraagd. Dit is eenvoudiger uit te voeren dan op de rechte lijn. Zowel bij het rijden van overgangen bij een gemarkeerd punt als bij overgangen waar een ruimere marge voor wordt genomen, is de rijkunstige basis van de overgang het belangrijkste. In de lagere klassen wordt de overgang voorbereid en als het paard er klaar voor is ingeleid en uitgevoerd. De overgang wordt nooit met de hand alleen ingeleid, maar altijd door een samengaan van alle hulpen stem, zweep en hand, de halve ophouding. Overgangen en tempowisselingen in de hogere klassen moeten duidelijk waarneembaar bij de voorgeschreven letter worden uitgevoerd. Zij moeten vlot, licht en vloeiend

en vooral niet bruusk uitgevoerd worden.

Het uitvoeren van overgangen

Bij de overgangen naar verzamelde gangen komt de nageeflijkheid het best tot uiting. Hier moet zichtbaar worden dat de halve ophouding door het gehele paardenlichaam vloeit en dat bijvoorbeeld bij de overgang naar verzamelde galop de krachtige galopsprongen meer verheven worden, terwijl de takt en sprong bewaard blijft. Bij de overgang van een verzamelde gang of arbeidsgang naar een middengang of uitgestrekte gang moet er op worden gelet, dat hierbij de hals van het paard langer wordt en de neus dienovereenkomstig naar voren komt, zodat het voor het paard ook mogelijk wordt de paslengte groter te maken. Hierdoor kan het paard zijn ontspanning en takt bewaren en in draf met zijn passen en in galop met zijn sprongen duidelijk meer grondruimte beslaan. Vanuit het achterwaarts gaan wordt het paard (afhankelijk van het gevraagde niveau) onmiddellijk met een doorgaande en vloeiende beweging voorwaarts in de gevraagde gang gebracht. De overgang van (arbeids)galop naar (verzamelde) stap vindt altijd plaats vanuit een galopbeweging die in de laatste sprongen meer verzameling toont. Hetzelfde geldt indien de overgang van (verzamelde) stap naar galop wordt gevraagd.

Halsstrekken

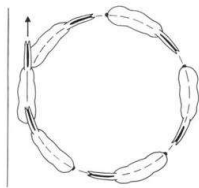
De menner staat het paard toe zijn hoofd en hals in een geleidelijke beweging naar voren te brengen, met de neus voor de loodlijn tot ongeveer kniehoogte. Het paard volgt hierbij de uitnodigende en toestaande hand van de menner onvoorwaardelijk. Het tempo en de takt in arbeidsdraf veranderen tijdens het hals strekken niet. De menner bewaart het contact met de mond en onderhoudt een lichte aanleuning. Het weer in de hand stellen gebeurt op een vloeiende manier. Het paard blijft daarbij ontspannen en in het juiste tempo en komt als vanzelf nageeflijk aan het bit weer in de juiste houding. Het weer even naar boven komen en weer opnieuw de hals strekken, eventueel op verzoek van de menner, mag niet beschouwd worden als grote fout. Het naar beneden vallen van het hoofd van het paard, waarbij de leidsel uit de hand van de menner wordt getrokken, moet wel als grote fout gezien worden. De kwaliteit van het halsstrekken wordt veel meer beoordeeld naar de totaalindruk zoals genoemd in het 'scala van de africhting'. Dat wil zeggen dat de regelmaat (takt) van de beweging, de ontspanning en souplesse, de aanleuning, de impuls, en het recht gericht zijn de kwaliteit van de oefening mede bepalen.

De rijbaanfiguren

Bij een verandering van richting moet de buiging van het paard in overeenstemming zijn met de lijn die het volgt. Het paard moet soepel blijven en de aanwijzingen van de menner zonder enig verzet volgen, waarbij geen verandering in de gang, takt, tempo of aanleuning mag optreden. Bij het doorrijden van de hoeken van de rijbaan, volgt het paard in de verzamelde en arbeidsgangen de lijn van een kwart volte van circa 6 meter doorsnee. De kwaliteit van alle rijbaanfiguren wordt beoordeeld naar de totaalindruk zoals genoemd in het 'scala van de africhting'. Dat wil zeggen de aanwezigheid van de regelmaat (takt) van de beweging, de ontspanning en souplesse, de aanleuning, de impuls, het recht gericht zijn en waar gevraagd en van toepassing de verzameling, ook bij het maken van een rijbaanfiguur.

De volte:

De volte is een cirkel waarbij de doorsnee wordt aangegeven. Uitzondering is de grote volte, die de hele rijbaan beslaat. Het paard heeft in wendingen en voltes de stelling en buiging volgens het beloop van de volte. Dat wil dus zeggen dat de achterhand op de volte het spoor van de voorhand volgt.

De slangenvolte:

De slangenvolte bestaat uit halve voltes, verbonden door rechte verbindingslijnen. Bij het passeren van de middenlijn is het paard parallel aan de korte zijde. Afhankelijk van de grootte van de halve voltes variëren de rechte verbindingen in lengte.

De figuur S:

Deze figuur wordt gebruikt om van hand te veranderen. Het omstellen van de ene halve volte naar de andere gebeurt door middel van een rechte lijn van één paardlengte.

De gebroken lijn:

Bij de gebroken lijn aan de lange zijde onderscheiden we een dubbele en een enkele gebroken lijn. De hoek kan worden aangegeven in meters afstand van de lange zijde (bijvoorbeeld 5 meter) of kan worden bepaald door in de omschrijving de rijbaanletters te gebruiken (bijvoorbeeld X). In alle gevallen is het noodzakelijk dat het paard met de achterhand het spoor van de voorhand blijft volgen en dat het overgaan van de ene lijn naar de andere lijn geleidelijk verloopt.

Het achterwaarts gaan

Het achterwaarts gaan is een diagonale achterwaarts stappende beweging, waarbij de benen als diagonale paren worden opgelicht en neergezet. De voeten moeten duidelijk opgetild worden en het achterwaarts hoort recht te zijn. Het paard blijft steeds nageeflijk: in de voorbereiding, bij het halthouden, bij het achterwaarts treden zelf en bij het

vloeiend weer voorwaarts gaan na het achterwaarts. De totale indruk van het achterwaarts gaan wordt gevormd door de basis van het 'scala van de africhting', waarbij takt, ontspanning, aanleuning, de impuls bij het met voorwaartse drang actief achterwaarts treden, het recht blijven en voor zover van toepassing de verzameling de criteria zijn. Het halthouden wordt actief ingeleid voor het achterwaarts gaan. Dan is het paard klaar om voorwaarts of achterwaarts te gaan zodra de menner dat vraagt. De eerste pas achterwaarts dient meteen een ruime, diagonale pas naar achter te zijn. Bij het aangaan van de stap, draf of galop volgend op het achterwaarts gaan, gaat het paard onmiddellijk zonder halt te houden of een tussenpas te maken in deze gang over. In de L-klasse wordt het niet als fout gerekend als het paard even aarzelt alvorens achterwaarts te gaan.

De eindcijfers

Het 'scala van de africhting' met de zes begrippen takt, ontspanning/souplesse, aanleuning, impuls, recht richten en verzameling geeft de bedoelingen van het FEI-reglement volledig weer. Hier zijn onze dressuurproeven op afgestemd. Natuurlijk komen deze zes begrippen ook weer tot uitdrukking in de eindcijfers bij een dressuurproef. De taktzuiverheid komt terug in de eindcijfers voor de stap, voor de draf en voor de galop. Ook voor de impuls wordt een eindcijfer gegeven. De impuls is de activiteit die door de menner wordt opgewekt en beheerst. Vanaf de klasse M en Z wordt dit cijfer uitgebreid tot 'impuls en verzameling', waarbij de nadruk komt te liggen op de activiteit, opgewekt vanuit de achterhand. Deze resulteert in het meer uitgesproken ondertreden van de achterhand, een verend ruggebruik en een meer gesloten, los door het lijf en meer bergopwaarts bewegend paard. Het volgende eindcijfer wordt gegeven voor 'het recht gerichte, ontspannen en in aanleuning gaande paard'. Die begrippen zijn allemaal in het scala terug te vinden. Ten slotte krijgt ook de menner een eindcijfers. Dit cijfer is voor de 'rijvaardigheid en het effect van de hulpen'. Met rijvaardigheid demonstreert de menner zijn gevoel voor de inwerking op zijn paard. Hij geeft zijn hulpen op het juiste moment, in de juiste hoeveelheid en in de juiste samenwerking. Hierbij is het 'scala van de africhting' het na te streven doel. Uit de rijvaardigheid blijkt dus het mennergevoel. Het effect van de hulpen is het gevolg dat het paard aan de hulpen geeft. Daarnaast wordt er in alle klassen een cijfer geven voor de presentatie en geschiktheid van de aanspanning. De toegekende punten voor de eindcijfers zijn uiteraard een weerspiegeling van de toegekende cijfers voor de diverse onderdelen. Een paard dat bijvoorbeeld in de diverse oefeningen heeft gescoord op de algemene indruk van zijn impuls, krijgt ook een hoog eindcijfer voor impuls (en verzameling).

Richtlijnen voor de verzorging van het geheel

Conditie en toilettering paard:

Het paard wordt in wedstrijdconditie voorgesteld. Het al dan niet dragen van hoefijzers is voor de beoordeling niet van belang. Voor de wijze van het correct toiletteren van het paard/de pony wordt een aantal mogelijkheden gegeven in voorkeursvolgorde. Voor paarden en pony's van rassen waarbij een andere wijze van toilettering gebruikelijk is, zoals Fjorden, Haflingers, IJslanders, Shetlanders en Friezen, is deze voorkeursvolgorde uiteraard niet van toepassing.

De manen:

- a. Gevlochten in één enkele rij van dubbel geslagen vlechtjes of Los gedragen goed verzorgde naar één zijde liggende manen van gelijke lengte.
- b. Op andere wijze dan onder (a) aangegeven ingevlochten manen.
- c. Totaal afgeschoren manen.

Bij voorkeur wordt vlak achter de oren een stukje manen verwijderd ('derde oor'), zodat het hoofdstel een goede ligplaats heeft.

De bovenkant van de staart:

- a. De haren van de staart ingevlochten over een afstand van tenminste een vierde deel van de staartwortel.
- b. De haren van de staartwortel 'bijgetrokken'.
- c. De haren van de staartwortel 'bijgeknipt' of 'bijgeschoren'.

De onderkant van de staart:

- a. Recht afknipt. De lengte in 'gedragen' toestand reikt tenminste een handbreedte onder de spronggewrichten.
- b. Gedragen in niet bijgewerkte toestand, lengte als onder (a).

Bijlage 3 - Inschalingtabellen Dressuur-Vaardigheid

1. Inschalingtabel enkelspan dressuur

Hoogste persoonlijke stand Dressuur	stand paard Dressuur	Dressuur starten in klasse:
-/B	-/B, L, M, Z	B
L	-/ of B	B
L	L, M, Z	L
M	-/B	B, L
M	L	L
M	M, Z	M
Z	-/ of B	B, L, M
Z	L	L, M
Z	M	M
Z	Z	Z
ZZ	-/ of B	B, L, M
ZZ	L	L, M
ZZ	M	M
ZZ	Z	Z
ZZ	ZZ	ZZ
2x Z	-/B of L	L, M, Z
2x Z	M	M, Z
2x Z	Z, ZZ	Z
2x ZZ	-/B of L	L, M, Z, ZZ
2x ZZ	M	M, Z, ZZ
2x ZZ	Z	Z, ZZ
2x ZZ	ZZ	ZZ

2. Inschalingtabel tweespan dressuur

Hoogste persoonlijke stand tweespanstand Dressuur	stand paard 1	stand paard 2	start in klasse:
B	-/B, L, M, Z, ZZ	-/B, L, M, Z, ZZ	B
L	B	B, L, M, Z, ZZ	B
L	L, M, Z, ZZ	L, M, Z, ZZ	L
M	B	B, L, M, Z, ZZ	B of L
M	L	L, M, Z, ZZ	L
M	M, Z, ZZ	M, Z, ZZ	M
Z	-/B	-/B, L	B, L
Z	L	L	L, M
Z	L	M, Z, ZZ	L, M
Z	M	M	M
Z	M	Z, ZZ	M, Z
Z	Z, ZZ	Z, ZZ	Z
ZZ	-/B	-/B	B, L, M
ZZ	-/B, L	L	L, M
ZZ	-/B, L	M, Z, ZZ	L, M, Z
ZZ	Z	Z, ZZ	Z
ZZ	ZZ	ZZ	ZZ
2X Z	-/B, L	-/B, L, M, Z, ZZ	L, M, Z
2X Z	M	M, Z, ZZ	M, Z
2X Z	Z	Z, ZZ	Z
2X ZZ	B, L	-/B, L, M, Z, ZZ	L, M, Z, ZZ
2X ZZ	M	M, Z, ZZ	M, Z, ZZ
2X ZZ	Z	Z, ZZ	Z, ZZ
2X ZZ	ZZ	ZZ	ZZ

3. Inschalingtabel enkelspan vaardigheid

Hoogste persoonlijke stand vaardigheid	Stand paard Vaardigheid	Vaardigheid starten in klasse:
L	-/ of L	L
L	L,M,Z	L
M	-/L	L
M	L	L
M	M,Z	M
Z	-/ of L	L,M
Z	L	L M
Z	M	M
Z	Z	Z
ZZ	-/ of L	L M
ZZ	L	L,M
ZZ	M	M
ZZ	Z	Z
ZZ	ZZ	ZZ
2x Z	L	M,Z
2x Z	M	M,Z
2x Z	Z,ZZ	Z
2x ZZ	L,M	M,Z,ZZ
2x ZZ	Z	Z,ZZ
2x ZZ	ZZ	ZZ

4. Inschalingtabel tweespan vaardigheid

Hoogste persoonlijke stand tweespan vaardigheid	stand paard 1	stand paard 2	start in klasse:
L	-/ of L	L, M, Z, ZZ	L
L	L, M, Z, ZZ	L, M, Z, ZZ	L
M	L	L, M, Z, ZZ	L
M	M, Z, ZZ	M, Z, ZZ	M
Z	-/ L	-/, L	L
Z	-/ of L	M, Z, ZZ	L, M
Z	M	M	M
Z	M	Z, ZZ	M, Z
Z	Z, ZZ	Z, ZZ	Z
ZZ	-/ of L	L	L
ZZ	-/ of L	M, Z, ZZ	L, M, Z
ZZ	Z	Z, ZZ	Z
ZZ	ZZ	ZZ	ZZ
2X Z	-/ L of M	-/, L, M, Z, ZZ	M, Z
2X Z	Z	Z, ZZ	Z
2X ZZ	-/ L of M	-/, L, M, Z, ZZ	M, Z, ZZ
2X ZZ	Z	Z, ZZ	Z, ZZ
2X ZZ	ZZ	ZZ	ZZ

5. Bij het toepassen van een van de inschalingtabellen moet wel de minimumleeftijd van paard/pony in achtgenomen worden, welke geldt voor de desbetreffende klasse.
6. Bij overgang van tweespan naar tandem aanspanning start het nieuwe span één klasse lager dan de klasse waarin het tweespan is opgenomen.

Bijlage 4 - Impulsrubrieken (jeugd- en BB-rubrieken)

Een wedstrijdorganisatie kan een impulsrubriek(en) uitschrijven. Een impulsrubriek is een rubriek waar alle KNHS-leden aan kunnen deelnemen, zonder dat ze startpas hebben. In de discipline mannen kennen we 2 impulsrubrieken, namelijk:

- Jeugdrubriek
- BBrubriek

	min. leeftijd deelnemer	min. leeftijd groom(s)
Enkelspan pony	8	18
Tweespan pony	10	18
Enkelspan paard	10	18
Tweespan paard	16	18

De leeftijd wordt gemeten in het jaar, dat men deze leeftijd bereikt.

De maximum toegestane leeftijd van een deelnemer aan de jeugdrubriek is het jaar waarin hij 18 jaar wordt.

Voor Impulsrubrieken gelden de volgende aanvullende/afwijkende regels:

- Voor alle jeugdrubrieken geldt een helmverplichting.
- Bij jeugdrubrieken is het dragen van een rug- of bodyprotector (EN 13158 en EN 1621) voor de deelnemer verplicht.
- Bij een tweespan paard is een tweede groom toegestaan.
- Bij jeugdrubrieken mag de groom omwille van de veiligheid ingrijpen (overnemen van leidsels, zweep en rem).
- De kledingkeuze is vrij mits de veiligheid niet in het geding is.
- Een deelnemer moet lid zijn van de KNHS, maar hoeft geen startpas te hebben.
- In jeugdrubrieken mag niet met hengsten worden deelgenomen.
- De resultaten worden niet geregistreerd, wel mag erop de wedstrijd een klassement opgemaakt te worden.
- Voor de beoordeling en toezicht geldt dat er minimaal één jurylid moet zijn en in geval van een vaardigheidsproef en/of (mini)marathon moet er een officiële KNHS-parcoursbouwer zijn die het parcours goedkeurt.
- Het niveau van de impulsrubrieken is bij dressuur gelijk aan het B-niveau en bij vaardigheidswedstrijden gelijk aan het L-niveau.
- Bij samengestelde wedstrijden is er een aparte BB-dressuurproef, de marathon en de vaardigheidsproef zijn gelijk aan die voor de klasse L.
- Organisaties mogen bij deze rubrieken afwijken van de strafpuntutabellen om zo hun eigen identiteit aan hun evenement te geven.
- Organisaties mogen in geval van een marathon bij deze rubrieken zelf bepalen of er een traject of desgewenst deze inkorten.

Bijlage 5 - Jonge paarden/trainingsrubriek

De jonge paardenrubriek heeft tot doel dat onervaren paard kunnen worden opgeleid. Deze rubriek kan worden uitgeschreven door wedstrijdorganisaties van samengestelde en minimarathonwedstrijden. De jonge paardenrubriek moet aan de volgende voorwaarde voldoen:

- Minimum leeftijd paarden 4 jaar (gemeten vanaf 1 januari).
- Deelnemer moet lid zijn van de KNHS, maar hoeft geen startpas te hebben.
- Geen competitie (geen finale, geen barrage enz.).
- Geen klassement.
- Dressuurproef klasse BB.
- Vaardigheidsproef zonder toegestane tijd (spoorbreedte zoals klasse L). **maximaal 4 minuten**
- Er mogen maximaal 4 marathonhindernissen gereden worden (incl. waterhindernis) De maximaal toegestane tijd is 5 minuten.
- Een paard/pony mag maximaal 1 maal per 4 weken worden uitgebracht. Om dit te kunnen controleren moet de deelnemer de gegevens van het paard(en) die hij wil uitbrengen naar de KNHS e-mailen (mennen@knhs.nl). De deelnemer krijgt dan van de KNHS een bevestiging dat hij mag starten. Deze bevestigings-email moet de deelnemer tonen op desbetreffende wedstrijdsecretariaat en bij de dienstdoende KNHS-official.
- Er moet in geval van een samengestelde wedstrijd een veterinaire controle plaatsvinden.
- Bij een minimarathon wordt er geen tijd opgenomen, maar mag de deelnemer binnen **150 seconden** het parcours in willekeurige volgorde afleggen. Ook bij de minimarathon wordt geen klassement opgemaakt van deze rubriek.
- Er moeten KNHS-officials zijn die toezien op het correct rijden.

Bijlage 6 - Winstpuntenregeling SWM

Klasse M		Enkelspan paard		Tweespan paard		Tandem pony Vierspan pony		Tandem paard Vierspan paard	
		Enkelspan pony	Tweespan pony						
3	Winstpunten	0	135,99	0	150,99	0	160,99	0	195,99
2	Winstpunten	136	145,99	151	160,99	161	170,99	196	205,99
1	Winstpunt	146	165,99	161	180,99	171	190,99	206	225,99
0	Winstpunten	166	205,99	181	219,99	191	230,99	226	275,99

Klasse L en Z		Enkelspan paard		Tweespan paard		Tandem pony Vierspan pony		Tandem paard Vierspan paard	
		Enkelspan pony	Tweespan pony						
3	Winstpunten	0	120,99	0	140,99	0	145,99	0	170,99
2	Winstpunten	121	130,99	141	150,99	146	155,99	171	180,99
1	Winstpunt	131	154,99	151	175,99	156	180,99	181	215,99
0	Winstpunten	155	190,99	176	210,99	181	215,99	216	240,99

Wanneer bij proef A (dressuur) minder dan 50% van het maximaal te behalen aantal punten wordt behaald dan kan er over de gehele wedstrijd geen winstpunt worden behaald.

Wanneer de dressuurscore beter dan 50% van het totaal te behalen aantal punten, kunnen winstpunten worden behaald tot een bepaald maximum. En wel als volgt:

Vanaf 80 strafpunten of meer	0 winstpunten
Tussen 79,99 en 75 strafpunten	1 winstpunt
Tussen 74,99 en 70 strafpunten	2 winstpunten
Vanaf 69,99 en minder strafpunten	3 winstpunten

Indien een deelnemer uit de klasse Z deelgenomen heeft aan een wedstrijd met 7 of 8 hindernissen, wordt het totaal aantal strafpunten, opgelopen in de 7 of 8 hindernissen, vermenigvuldigd met de factor 6/7 of 6/8. Het dan verkregen aantal strafpunten wordt gebruikt voor de bepaling van het aantal winst- en verliespunten.

Promotieregeling

Klasse	Mag over naar de volgende klasse met:	Moet over naar de volgende klasse met:
Klasse L	15 winstpunten	25 winstpunten
Klasse M	15 winstpunten	Geen promotieplicht
Klasse Z		

Terugplaatsing

Iedere deelnemer kan terugplaatsing aanvragen naar een lagere klasse na twee onvoldoende prestaties (verliespunten) of wanneer de deelnemer met een nieuw span start.

Er kan niet worden gestart in lagere klassen met een gelijksoortige of kleinere (bijv. van vierspan naar tweespan) aanspanning. Wel kan er hors concours (buiten mededinging) met een nieuw span deelgenomen worden met goedkeuring van de wedstrijdorganisatie.

Wanneer een deelnemer van enkelspan naar meerspan over wil gaan, begint hij in de naast gelegen lagere klasse met 10 winstpunten.

Wanneer een deelnemer de overstap maakt van vierspan of tandem naar enkel- of tweespan volgt geen terugplaatsing.

Registratie winst- en verliespunten

De rekenkamer zal er voor zorgdragen dat de KNHS binnen een week na desbetreffende wedstrijd de eindresultaten (Proef A, Proef B en Proef C) in haar bezit heeft.

Voor de klasse Z ridders worden er maximaal 10 winstpunten geregistreerd.

Bijlage 7 - Over en weer starten

A. Voorwaarden voor deelnemers die samengestelde wedstrijden rijden in de klasse L, M en Zen willen deelnemen aan dressuurwedstrijden B t/m ZZ en/of vaardigheidsproeven L t/m ZZ, voor winstpunten.

1. Om deel te nemen aan dressuur B t/m ZZ dienen de combinaties in de volgende klassen te starten:

samengesteld klasse L	B dressuur
samengesteld klasse M	B of L dressuur
samengesteld klasse Z	M of Z dressuur

Doorstromen naar ZZ dressuur volgt, na behalen van voldoende winstpunten. Een deelnemer met een stand in de klasse Z moet ook een 'nieuw' span in de L dressuur uitbrengen. Deze deelnemers mogen geen paarden in de klasse B dressuur uitbrengen, anders dan hors concours (buiten mededing).

2. Om deel te nemen aan de vaardigheidsproeven L t/m ZZ dienen de combinaties in de volgende klassen te starten:

samengesteld klasse L	L vaardigheid
samengesteld klasse M	M vaardigheid
samengesteld klasse Z	Z of ZZ vaardigheid

Een deelnemer met een stand in de SWM klasse Z moet ook een 'nieuw' span in de M vaardigheid uitbrengen. Deze deelnemers mogen geen paarden in de klasse L vaardigheid uitbrengen, anders dan hors concours (buiten mededing).

B. Voorwaarden voor deelnemers die alleen dressuur B t/m ZZ en/of vaardigheid L t/m ZZ rijden en willen deelnemen aan samengestelde wedstrijden klasse L, M en Z

3. Om deel te nemen aan samengestelde wedstrijden mogen deelnemers B t/m ZZ dressuur in de volgende klassen starten:

B-L dressuur	klasse L samengesteld
M dressuur of hoger	klasse M samengesteld

Doorstroming naar SWM klasse Z vindt plaats na behalen van voldoende winstpunten.

4. Om deel te nemen aan samengestelde wedstrijden dienen deelnemers, die uitsluitend L t/m ZZ vaardigheid hebben gereden in de volgende klasse te starten:

vaardigheid L	klasse L samengesteld
vaardigheid M	klasse L samengesteld
vaardigheid Z	klasse L of M samengesteld
vaardigheid ZZ	klasse L of M samengesteld

5. Voor deelnemers die zowel dressuur als vaardigheid hebben gereden, zijn de resultaten van de dressuur bepalend voor de klasse waarin samengesteld mag worden gestart (zie B punt 1)

C. Voorwaarden voor deelnemers met een persoonlijke stand in SWM klasse Z of 2x een Z of ZZ stand om deel te nemen vaardigheidsproeven L t/m ZZ en/of B t/m ZZ dressuurproeven

Persoonlijke stand:

2 x Z-vaardigheid > geen L vaardigheid meer starten

2 x ZZ-vaardigheid > geen L vaardigheid meer starten

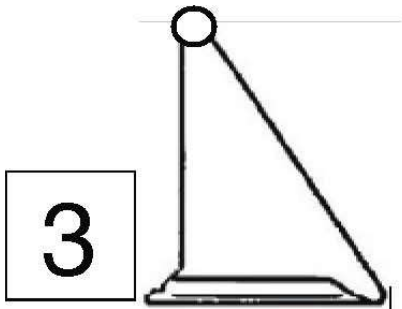
2 x Z-dressuur > geen B dressuur meer starten

2 x ZZ-dressuur > geen B dressuur meer starten

Persoonlijke stand:

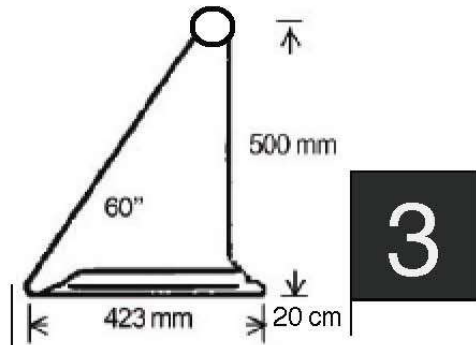
Klasse Z SWM > geen L vaardigheid en geen B dressuur meer starten

Bijlage 8 – Enkelvoudige hindernis (Plastic kegel)

Bal welke valt indien de kegel wordt geraakt

H

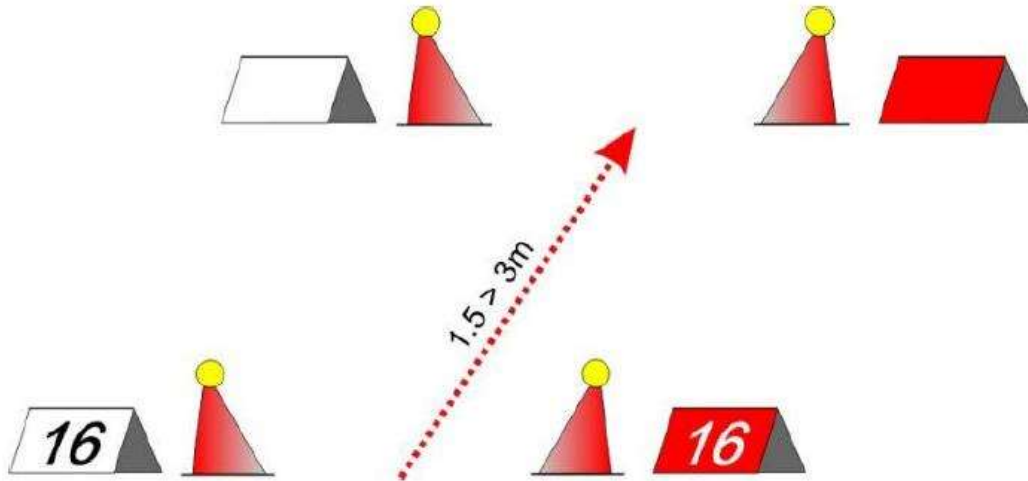

Materiaal: zacht plastic
Kleur: rood
Hoogte: 500 mm
Basis: 423 mm
Hoek: 60o

Oxer (enkelvoudige hindernis)

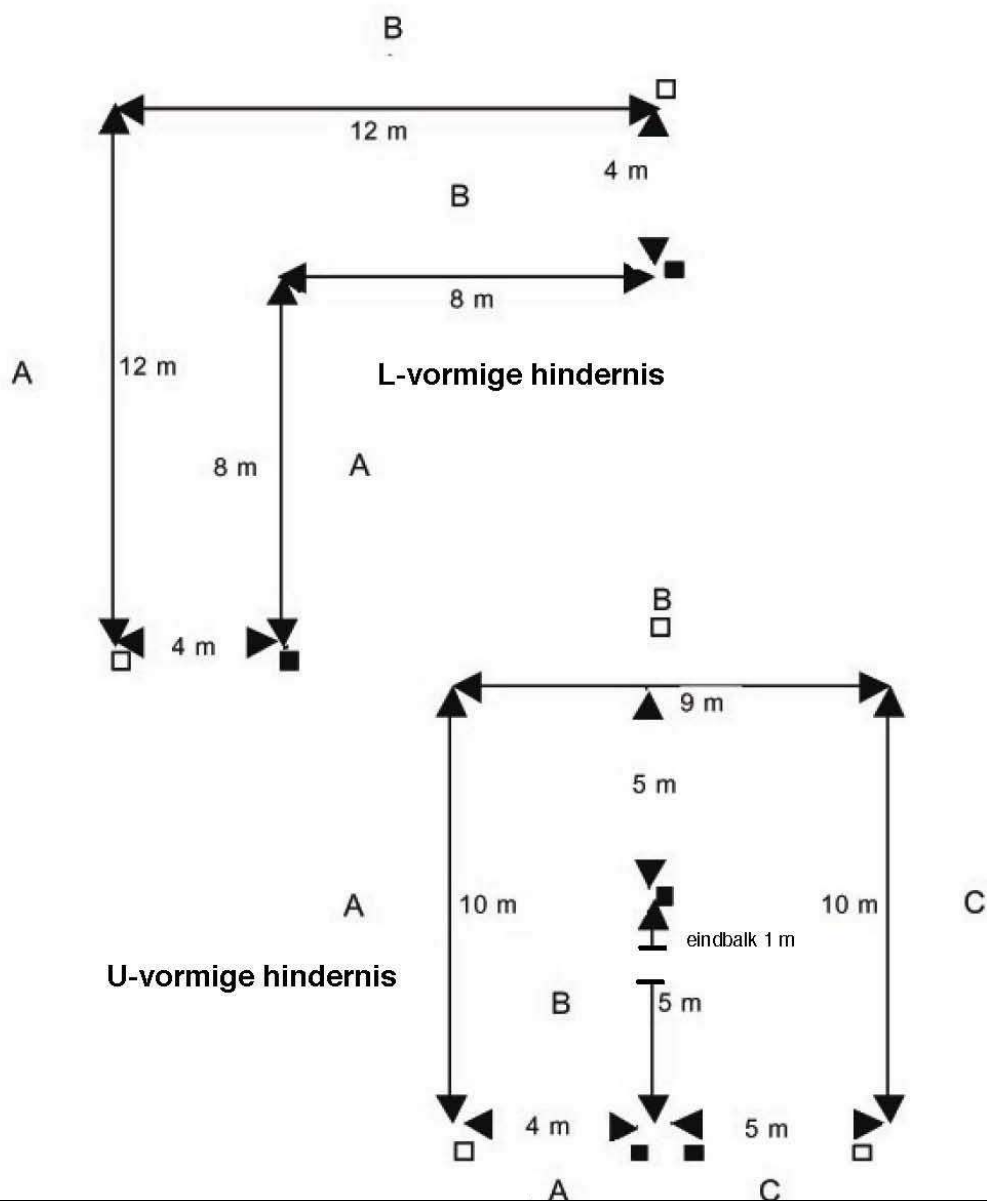
Een oxer is opgebouwd uit 2 paar kegels in een rechte lijn. De afstand tussen de eerste en het tweede paar kegels is tussen de 150 cm en 300 cm. Het telt qua strafpunten als een enkelvoudige hindernis, dus of je nu 1 of meerdere ballen eraf rijdt, je krijgt slechts 3 strafpunten.

Het eerste paar kegels wordt genummerd en rood en wit afgevlagd het tweede paar kegels worden alleen rood en wit afgevlagd.

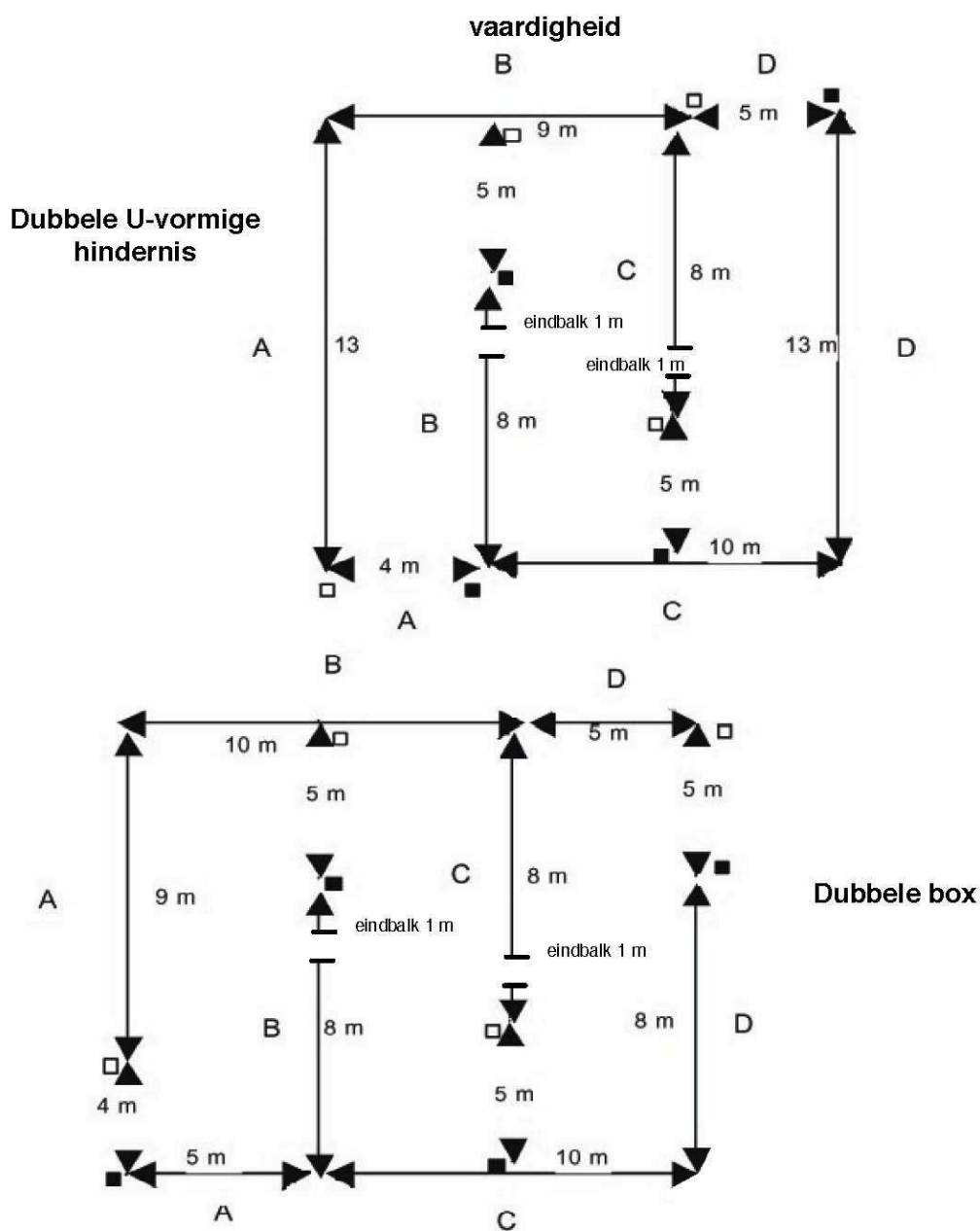
Afstand tussen de twee paar kegels is minimaal 150 cm, maximaal 300 cm.

Bijlage 9 - Gesloten meervoudige hindernissen vaardigheid

Maten in meters:	Ingang		Uitgang	
	L	U + andere	L	U + andere
vierspan paard/tandem paard	4	4	4	5
tweespan/enkelspan paard	3	3	3	4
vierspan/tweespan/tandem pony	3	3	3	4
enkelspan pony	3	2	3	3

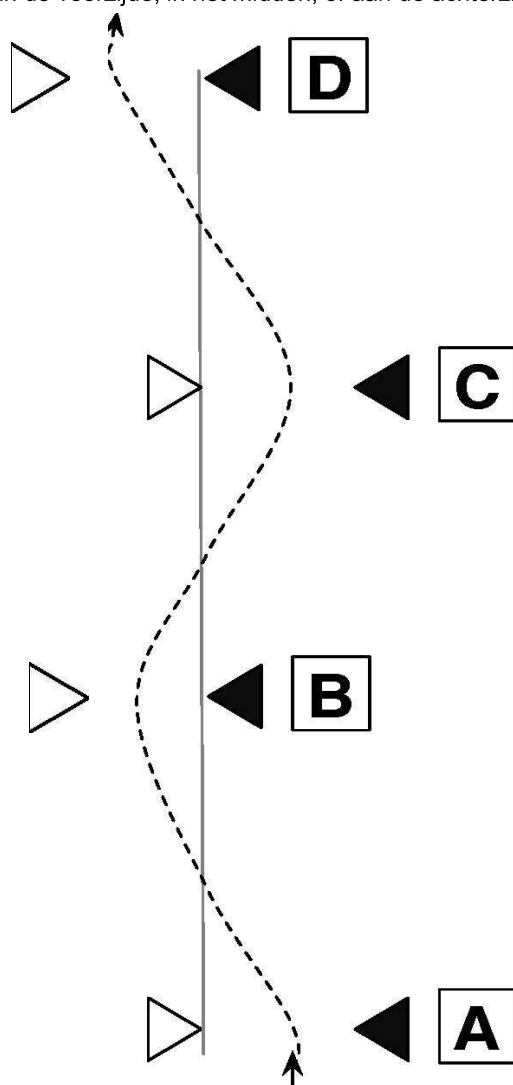
Bijlage 9 - Gesloten meervoudige hindernissen vaardigheid

	Ingang		Uitgang	
	L	U + andere	L	U + andere
Maten in meters:				
vierspan paard/tandem paard	4	4	4	5
tweespan/enkelspan paard	3	3	3	4
vierspan/tweespan/tandem pony	3	3	3	4
enkelspan pony	3	2	3	3

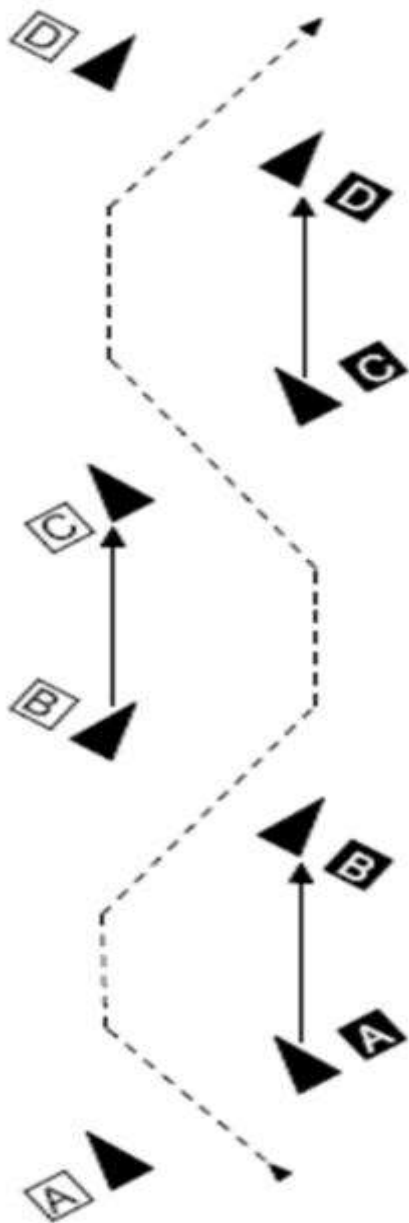
Bijlage 10 - Open meervoudige hindernissen vaardigheid - Zig-zag

De kegels staan op normale hindernisbreedte (spoorbreedte plus minimaal 20-30 cm). De kegels op de middenlijn dienen gelijnd te worden aan de voorzijde, in het midden, of aan de achterzijde van de kegel.

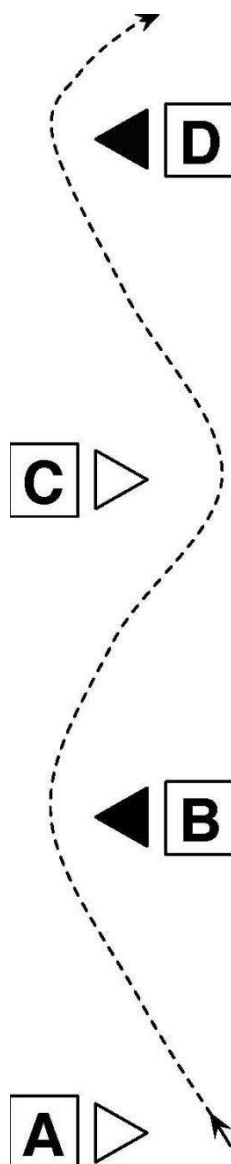
Afstand tussen de kegels bij een zig-zag	
vierspan paard en tandem paard	11-13 m
vierspan pony en tandem pony	9-11 m
tweespan en enkelspan paard	10-12 m
tweespan en enkelspan pony	9-11 m

Bijlage 10 - Open meervoudige hindernissen vaardigheid - Wave

Afstand tussen de kegels bij een wave	
vierspan paard en tandem paard	11-12 m
vierspan pony en tandem pony	8-10 m
tweespan en enkelspan paard	8-10 m
tweespan en enkelspan pony	8-10 m

Bijlage 10 - Open meervoudige hindernissen vaardigheid - Slalom

Afstand tussen de kegels bij een slalom in meters:

vierspan paard en tandem paard	10-12
vierspan pony en tandem pony	8-10
tweespan en enkelspan paard	6- 8
tweespan en enkelspan pony	6- 8

Bijlage 11 - Tijdtabellen marathon

snelheid Km/h	11	12	13	14	15	16
lengte in m ¹						
10	00:03	00:03	00:03	00:03	00:02	00:02
20	00:07	00:06	00:06	00:05	00:05	00:05
30	00:10	00:09	00:08	00:08	00:07	00:07
40	00:13	00:12	00:11	00:10	00:10	00:09
50	00:16	00:15	00:14	00:13	00:12	00:11
60	00:20	00:18	00:17	00:15	00:14	00:14
70	00:23	00:21	00:19	00:18	00:17	00:16
80	00:26	00:24	00:22	00:21	00:19	00:18
90	00:29	00:27	00:25	00:23	00:22	00:20
100	00:33	00:30	00:28	00:26	00:24	00:23
200	01:05	01:00	00:55	00:51	00:48	00:45
300	01:38	01:30	01:23	01:17	01:12	01:07
400	02:11	02:00	01:51	01:43	01:36	01:30
500	02:44	02:30	02:18	02:09	02:00	01:52
600	03:16	03:00	02:46	02:34	02:24	02:15
700	03:49	03:30	03:14	03:00	02:48	02:38
800	04:22	04:00	03:42	03:26	03:12	03:00
900	04:55	04:30	04:09	03:51	03:36	03:23
1000	05:27	05:00	04:37	04:17	04:00	03:45
1500	08:11	07:30	06:55	06:26	06:00	05:37
2000	10:55	10:00	09:14	08:34	08:00	07:30
2500	13:38	12:30	11:32	10:43	10:00	09:22
3000	16:22	15:00	13:51	12:51	12:00	11:15
3500	19:05	17:30	16:09	15:00	14:00	13:08
4000	21:49	20:00	18:28	17:09	16:00	15:00
4100	22:22	20:30	18:55	17:34	16:24	15:22
4200	22:55	21:00	19:23	18:00	16:48	15:45
4300	23:27	21:30	19:51	18:26	17:12	16:07
4400	24:00	22:00	20:18	18:51	17:36	16:30
4500	24:33	22:30	20:46	19:17	18:00	16:52
4600	25:05	23:00	21:14	19:43	18:24	17:15
4700	25:38	23:30	21:42	20:09	18:48	17:37
4800	26:11	24:00	22:09	20:34	19:12	18:00
4900	26:44	24:30	22:37	21:00	19:36	18:22
5000	27:16	25:00	23:05	21:26	20:00	18:45
5100	27:49	25:30	23:32	21:51	20:24	19:07
5200	28:22	26:00	24:00	22:17	20:48	19:30
5300	28:55	26:30	24:28	22:43	21:12	19:52
5400	29:27	27:00	24:55	23:09	21:36	20:15
5500	30:00	27:30	25:23	23:34	22:00	20:37
5600	30:33	28:00	25:51	24:00	22:24	21:00
5700	31:05	28:30	26:18	24:26	22:48	21:22
5800	31:38	29:00	26:46	24:51	23:12	21:45
5900	32:11	29:30	27:14	25:17	23:36	22:07
6000	32:44	30:00	27:42	25:43	24:00	22:30
6100	33:16	30:30	28:09	26:09	24:24	22:52
6200	33:49	31:00	28:37	26:34	24:48	23:15
6300	34:22	31:30	29:05	27:00	25:12	23:37
6400	34:55	32:00	29:32	27:26	25:36	24:00
6500	35:27	32:30	30:00	27:51	26:00	24:22

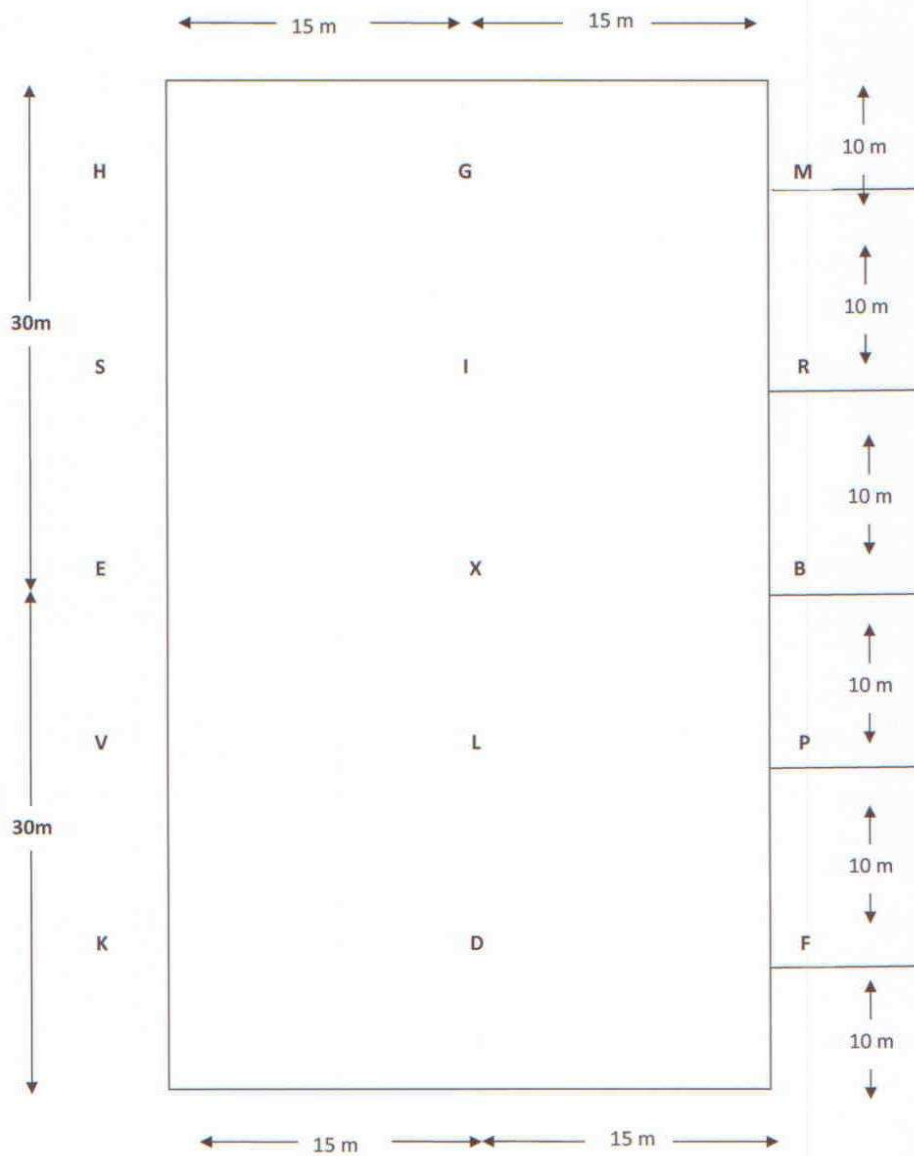
Bijlage 11 - Tijdtabellen marathon (vervolg)

snelheid Km/h	11	12	13	14	15	16
lengte in m ¹						
6600	36:00	33:00	30:28	28:17	26:24	24:45
6700	36:33	33:30	30:55	28:43	26:48	25:07
6800	37:05	34:00	31:23	29:09	27:12	25:30
6900	37:38	34:30	31:51	29:34	27:36	25:52
7000	38:11	35:00	32:18	30:00	28:00	26:15
7100	38:44	35:30	32:46	30:26	28:24	26:37
7200	39:16	36:00	33:14	30:51	28:48	27:00
7300	39:49	36:30	33:42	31:17	29:12	27:22
7400	40:22	37:00	34:09	31:43	29:36	27:45
7500	40:55	37:30	34:37	32:09	30:00	28:07
7600	41:27	38:00	35:05	32:34	30:24	28:30
7700	42:00	38:30	35:32	33:00	30:48	28:53
7800	42:33	39:00	36:00	33:26	31:12	29:15
7900	43:05	39:30	36:28	33:51	31:36	29:37
8000	43:38	40:00	36:55	34:17	32:00	30:00
8100	44:11	40:30	37:23	34:43	32:24	30:22
8200	44:44	41:00	37:51	35:09	32:48	30:45
8300	45:16	41:30	38:18	35:34	33:12	31:07
8400	45:49	42:00	38:46	36:00	33:36	31:30
8500	46:22	42:30	39:14	36:26	34:00	31:52
8600	46:55	43:00	39:42	36:51	34:24	32:15
8700	47:27	43:30	40:09	37:17	34:48	32:37
8800	48:00	44:00	40:37	37:43	35:12	33:00
8900	48:33	44:30	41:05	38:09	35:36	33:22
9000	49:05	45:00	41:32	38:34	36:00	33:45

Bijlage 12 - Tijdtabellen vaardigheidsproef

Lengte in meters	Snelheid in m/ min							
	210	220	230	235	240	245	250	260
400	01:54	01:49	01:44	01:42	01:40	01:38	01:36	01:32
410	01:57	01:52	01:47	01:45	01:42	01:40	01:38	01:35
420	02:00	01:55	01:50	01:47	01:45	01:43	01:41	01:37
430	02:03	01:57	01:52	01:50	01:47	01:45	01:43	01:39
440	02:06	02:00	01:55	01:52	01:50	01:48	01:46	01:42
450	02:09	02:03	01:57	01:55	01:52	01:50	01:48	01:44
460	02:11	02:05	02:00	01:57	01:55	01:53	01:50	01:46
470	02:14	02:08	02:03	02:00	01:58	01:55	01:53	01:48
480	02:17	02:11	02:05	02:03	02:00	01:58	01:55	01:51
490	02:20	02:14	02:08	02:05	02:02	02:00	01:58	01:53
500	02:23	02:16	02:10	02:08	02:05	02:02	02:00	01:55
510	02:26	02:19	02:13	02:10	02:07	02:05	02:02	01:58
520	02:29	02:22	02:16	02:13	02:10	02:07	02:05	02:00
530	02:31	02:25	02:18	02:15	02:12	02:10	02:07	02:02
540	02:34	02:27	02:21	02:18	02:15	02:12	02:10	02:05
550	02:37	02:30	02:23	02:20	02:17	02:15	02:12	02:07
560	02:40	02:33	02:26	02:23	02:20	02:17	02:14	02:09
570	02:43	02:35	02:29	02:26	02:23	02:20	02:17	02:12
580	02:46	02:38	02:31	02:28	02:25	02:22	02:19	02:14
590	02:49	02:41	02:34	02:31	02:27	02:24	02:22	02:16
600	02:51	02:44	02:37	02:33	02:30	02:27	02:24	02:18
610	02:54	02:46	02:39	02:36	02:32	02:29	02:26	02:21
620	02:57	02:49	02:42	02:38	02:35	02:32	02:29	02:23
630	03:00	02:52	02:44	02:41	02:37	02:34	02:31	02:25
640	03:03	02:55	02:47	02:43	02:40	02:37	02:34	02:28
650	03:06	02:57	02:50	02:46	02:43	02:39	02:36	02:30
660	03:09	03:00	02:52	02:49	02:45	02:42	02:38	02:32
670	03:11	03:03	02:55	02:51	02:47	02:44	02:41	02:35
680	03:14	03:05	02:57	02:54	02:50	02:47	02:43	02:37
690	03:17	03:08	03:00	02:56	02:53	02:49	02:46	02:39
700	03:20	03:11	03:03	02:59	02:55	02:51	02:48	02:42
710	03:23	03:14	03:05	03:01	02:58	02:54	02:50	02:44
720	03:26	03:16	03:08	03:04	03:00	02:56	02:53	02:46
730	03:29	03:19	03:10	03:06	03:03	02:59	02:55	02:48
740	03:31	03:22	03:13	03:09	03:05	03:01	02:58	02:51
750	03:34	03:25	03:16	03:11	03:08	03:04	03:00	02:53
760	03:37	03:27	03:18	03:14	03:10	03:06	03:02	02:55
770	03:40	03:30	03:21	03:17	03:13	03:09	03:05	02:58
780	03:43	03:33	03:23	03:19	03:15	03:11	03:07	03:00
790	03:46	03:35	03:26	03:22	03:17	03:13	03:10	03:02
800	03:49	03:38	03:29	03:24	03:20	03:16	03:12	03:05

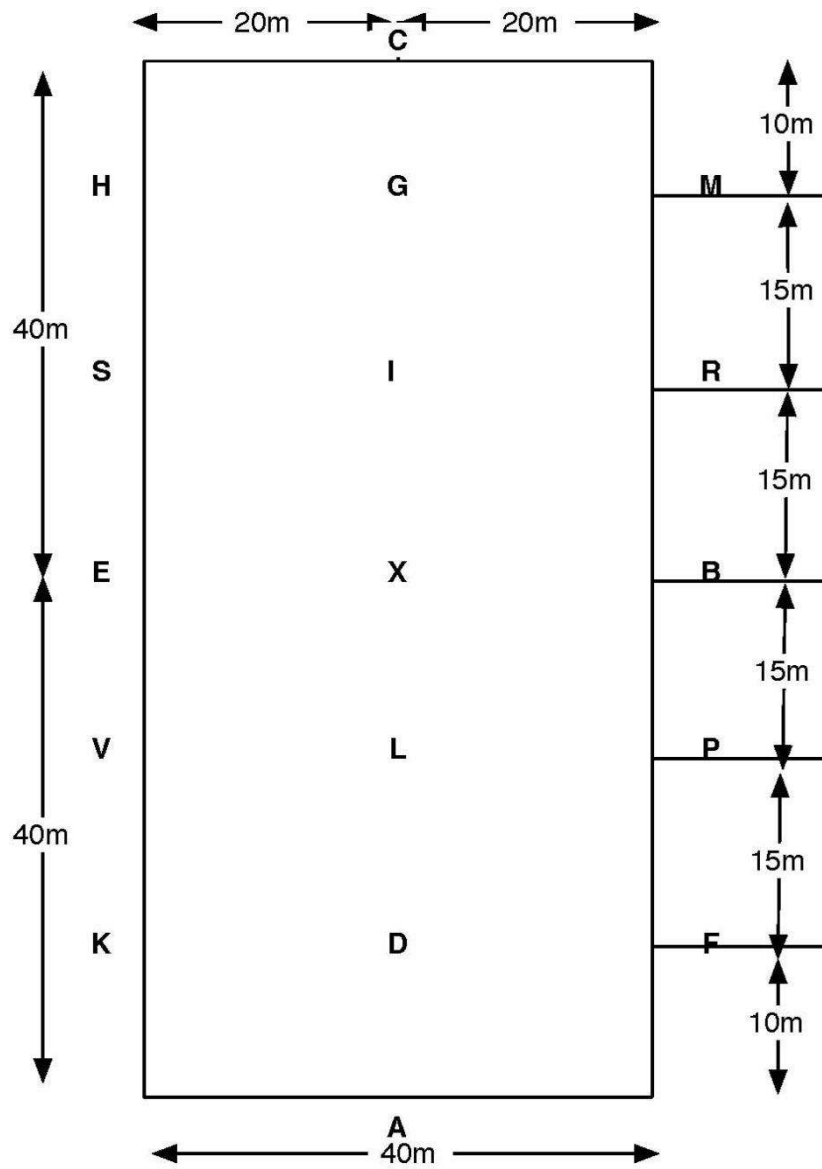
Bijlage 13 - Dressuuring 30 x 60 meter

Afstand letters tot ring:
Afstand juryhokjes tot ring:
Afstand publieksafzetting tot ring:

maximaal 1 meter
minimaal 3 meter
minimaal 5 meter

Bijlage 14 - Dressuurring 40 x 80 meter

Afstand letters tot ring:

Afstand juryhokjes tot ring:

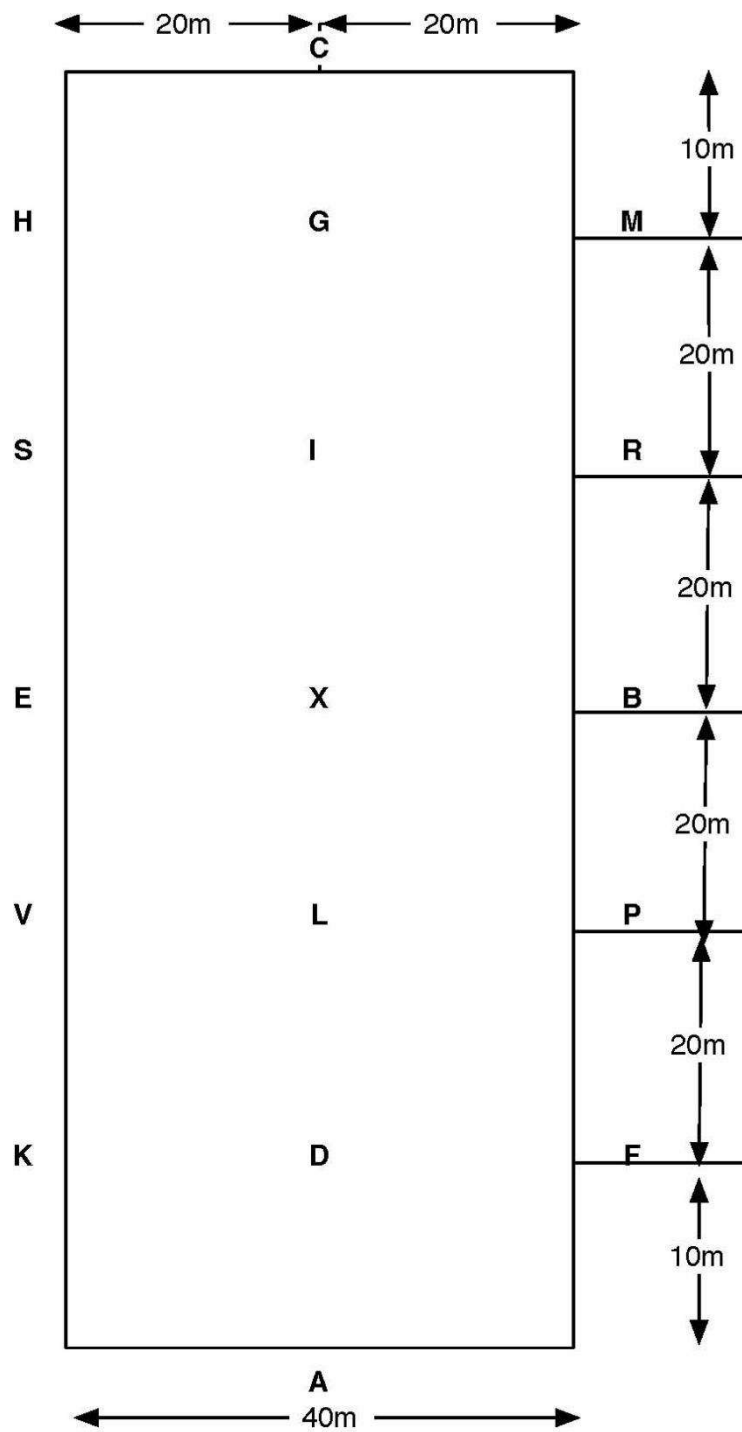
Afstand publieksafzetting tot ring:

maximaal 1 meter

minimaal 3 meter

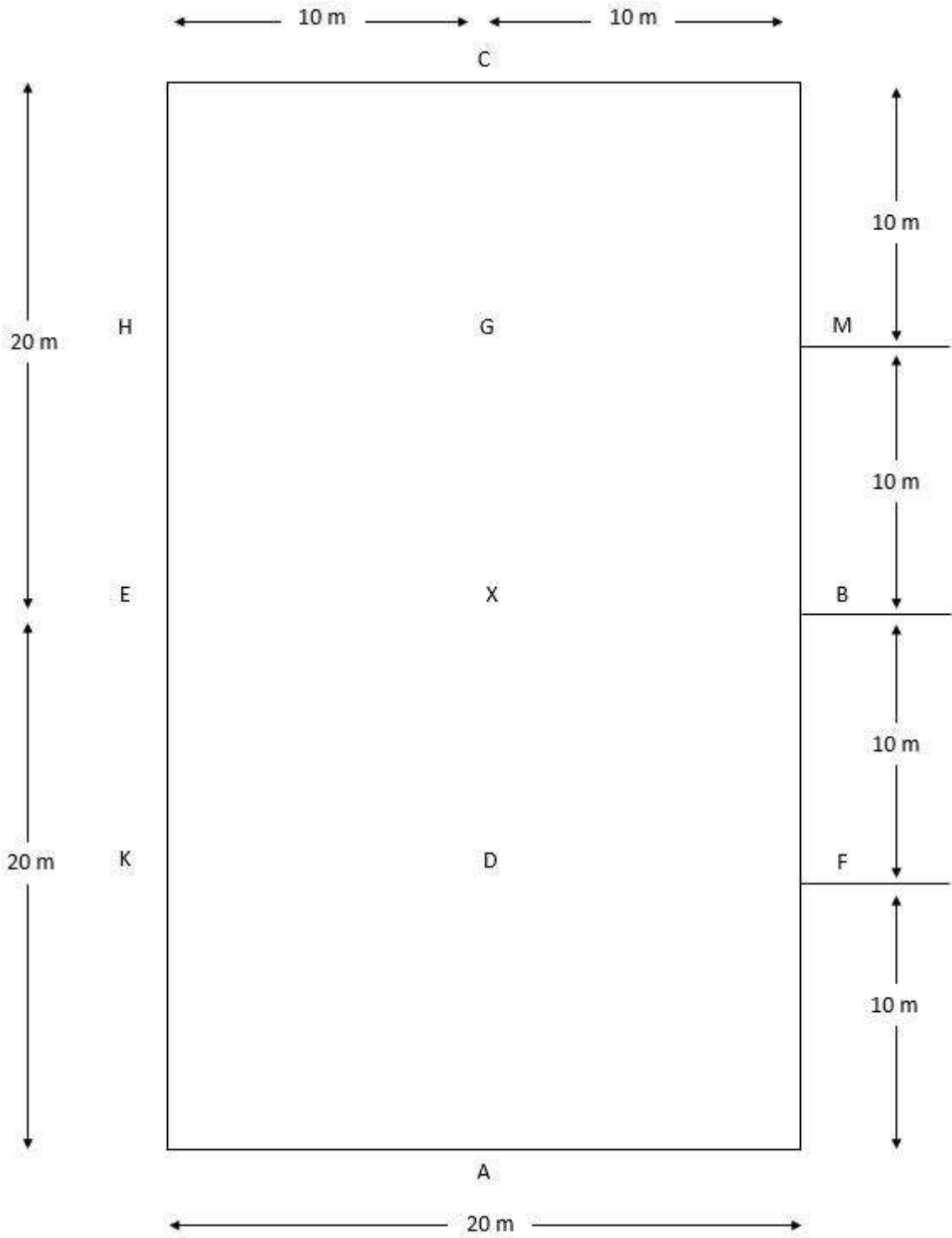
minimaal 5 meter

Bijlage 15 - Dressuuring 40 x 100 meter

Afstand letters tot ring:	maximaal 1 meter
Afstand juryhokjes tot ring:	minimaal 3 meter
Afstand publieksafzetting tot ring:	minimaal 5 meter

Bijlage 16 - Indoordressuuring 20 x 40 meter

Bijlage 17 - Indoordressuuring 20 x 60 meter

